

že žalovaná neplní povinnosti z nájemní smlouvy, ana prý v čas nezaplatila nájemné splatné dne 1. října 1929 částkou 3.000 Kč. Avšak podle nesporného skutkového děje ujednaly strany při zadání bytu, že se z něho budou platiti na činži čtvrtletní zálohy částkou, jež se projeví náklady na dům. Částky, které žalovaná dosud platila, nejsou ujednanou určitou činží, nýbrž jsou jen zálohami na činži, třebaže zjistitelnou (§§ 1092, 1056 obč. zák. a rozh. čís. 6066 sb. n. s.), přece jen dosud nezjištěnou. Chce-li tudíž žalující družstvo dáti výpověď z bytu, protože žalovaná neplní povinnost z nájemní smlouvy tím, že neplatí včas splatné nájemné, musilo by tvrditi a dolíčiti, kolik přesně činí ujednané a také již splatné nájemné — ať již bylo ujednáno číselně nebo nepřímou jen závislostí na určitých okolnostech, podle nichž může býti dodatečně číselně vypočítáno — a že zálohy žalovanou na ně dosud zaplacené k jeho plnému zaplacení nepostačují. Žalující družstvo tak neučinilo, nezaložilo tudíž výpověď na základě odpovídajícím stanovám jako nájemní smlouvě a zákonu, a proto se jeho výpověď, proti níž vznesla žalovaná včas námitku, že není odůvodněna, nemůže setkati s kladným výsledkem.

Čís. 10069.

Závodní výbory (zákon ze dne 12. srpna 1921, čís. 330 sb. z. a n.).

Stalo-li se propuštění z důvodů vytčených v § 82 živn. řádu, není závodní výbor povolán zkoumati důvodnost propuštění a předkládati věc rozhodčí komisi. Rozhodčí komise není vůbec příslušná, by rozhodovala v takovém případě.

Soudu nenáleží zkoumati nálezy rozhodčí komise po stránce věcné oprávněnosti, nýbrž jen po stránce formální správnosti. Dospěl-li soud k závěru, že rozhodčí komise nebyla příslušnou, není vázán jejím nálezem a nemůže o tento nález opíratí své rozhodnutí.

(Rozh. ze dne 3. července 1930, R I 345/30).

Žalobce byl u žalovaného zaměstnán jako deputátní dělník. Žalobu, domáhající se zaplacení mzdy v penězích i v přírodninách *p r o c e s n í s o u d p r v é s t o l i c e* zamítl, maje za to, že jde o nárok na náhradu mzdy z důvodu bezprávného předčasného propuštění podle § 1162 b) obč. zák. a, poněvadž nárok ten uplatněn byl po uplynutí propadné lhůty § 1162 písm. d) obč. zák., tím zanikl. V odvolání poukazoval žalobce, jakž byl již učinil v *p r v é s t o l i c i*, na rozhodnutí rozhodčí komise, zřízené podle zákona o závodních výborech, a dovozoval, že nálezem této komise bylo uznáno žalobcovo propuštění za bezúčinné, poněvadž komise uznala, že žalovaný jest povinen žalobce přijati zpět do práce a nahraditi mu výdělek mezi tím ušlý. *O d v o l a c í s o u d* zrušil napadený rozsudek a vrátil věc soudu *p r v é s t o l i c e*, by, vyčkaje pravomoci, ji znovu projednal a rozhodl. *D ů v o d y* : Jde v *p r v é ř a d ě* o to, zda a jaký má význam nález rozhodčí komise vydaný v poměru stran rozepře. Podle

názoru odvolacího soudu nebyla rozhodčí komise sice vůbec příslušná, o věci na ni vznesené rozhodovati, poněvadž dle § 5 zák. čís. 330/21 sb. z. a n. nevztahují se tato ustanovení na dělníka nebo zřízence, který se dopustil jednání, pro které může býti pracovní nebo služební poměr rozvázán bez výpovědi podle § 82 živn. ř. Otázku, zda se dopustil či nedopustil dělník onoho jednání, nepřísluší řešiti rozhodčí komisi, nároky z přerušení pracovního poměru z důvodů § 82 živn. ř. náleží proto řešiti soudům. To vyplývá i z jasnějšího ustanovení § 22 (2) cit. zák. Poněvadž již z podání na rozhodčí komisi bylo patrné, že se přerušení pracovního poměru stalo proto, že prý žalobce odcizil jetelové seno, neměla se rozhodčí komise vůbec do jednání o věci pouštěti. Tento názor je v judikatuře ustálen, třebaže názorem tím dáno úplně v libovůli zaměstnavatelovu, určiti takto již napřed, a třeba obmyslně, rozsah zaměstnancova nároku, jenž je podle zákona čís. 330/21 mnohem širší než je podle zákona občanského. (Stačí jen při výpovědi nebo při propuštění uvést za důvod některý z důvodů uvedených v § 82 živn. řádu, třeba nepravdivě, a činnost rozhodčí komise jest vyloučena). Přes to však, že rozhodčí komise nebyla příslušnou o věci rozhodovati, je tu její právoplatný nález. Žalovaný vznesl totiž námitku nepřislusnosti komise, ta však byla zamítnuta, a žalovaný dalších opravných prostředků nepoužil. Nález je proto pro něho závazný. Soudu nelze nyní její výrok přezkoumávati, neboť: buď byla rozhodčí komise příslušnou, pak její nález jest konečný a nelze se proti němu dovolávati ani odpomoci řádného soudu podle § 105 úst. list. (§ 3 g) zák. o záv. výb., rozh. nejv. soudu čís. 6873 sb. n. s.) anebo příslušnou nebyla, pak nelze činnosti její u soudu vůbec odporovati (správní úřad rozhodl o věci, již mu rozhodovati nepřisluselo), nýbrž jedině u nejvyššího správního soudu. Pro soud musí proto býti nález její rovněž závazný. V dalším obíral se odvolací soud podrobně nálezem rozhodčí komise a zrušil podle § 496 čís. 3 c. ř. s. rozsudek prvního soudu proto, že se první soud, máje žalobní nárok za zaniklý, nepustil do věcného projednání sporu.

N e j v y š š í s o u d zrušil usnesení odvolacího soudu a vrátil mu věc, by, nehledě k důvodu zrušení, jehož použil, znovu rozhodl o odvolání žalovaného.

D ů v o d y:

Stěžovatel právem vytýká napadenému usnesení, že v něm byla věc po právní stránce potud nesprávně posouzena, pokud odvolací soud vycházel z názoru, že nález rozhodčí komise ze dne 8. února 1929 jest pro soud závazný. Rozhodčí komise zřízené podle zákona o závodních výborech ze dne 12. srpna 1921 čís. 330 sb. z. a n. jsou podle stálé praxe nejvyššího správního soudu úřady správními. Jejich nálezy jsou tudíž nálezy úřadu správního a soudu nenáleží je zkoumati po stránce věcné oprávněnosti, nýbrž jen po stránce správnosti formální, zejména tedy zda byl nález vydán úřadem k tomu podle zákona příslušným a zda lze z něho dovozovati právo, jehož se ten, kdo se jím dokládá, domáhá

proti odpůrci. Předmětem soudcovské úvahy jest tedy otázka, zdali dovolávané rozhodnutí správního úřadu trvá proti druhé straně po právu; věcnou stránkou nálezu správního úřadu není se soudci obíratí, ani kdyby se přičil po té stránce zákona. (Srovnej rozhodnutí čis. 2198 sb. n. s.).

V souzeném případě dospěl odvolací soud k právnímu závěru, že rozhodčí komise nebyla podle zákona vůbec příslušnou, rozhodovati o věci na ni vznesené, protože se podle § 3 g) zákona čis. 330 z roku 1921 nevztahují ustanovení tam uvedená na dělníka a zřízence, který se dopustil jednání, pro něž může býti pracovní nebo služební poměr přerušen bez výpovědi podle § 82 živn. řádu, a protože již z podání závodního výboru na rozhodčí komisi bylo zřejmé, že se žalobcovo propuštění stalo proto, že se prý dopustil krádeže jetelového sena. K řešení otázky, zda se žalobce dopustil skutečně tohoto jednání čili nic, nebyla však rozhodčí komise příslušnou a neměla se proto do jednání o věci pouštět. S tímto právním názorem nejvyšší soud souhlasí, neboť se opírá o doslov § 3 g) zákona čis. 330/21, srovnává se s vývody rozhodnutí čis. 5628 a 6379 sb. n. s. a nejvyšší soud na něm trvá. Právě-li zákon čis. 330/21 v posledním odstavci § 3 g), že se předcházející ustanovení nevztahují na dělníka nebo zřízence, který se dopustil jednání, pro něž může býti pracovní nebo služební poměr bez výpovědi přerušen podle ustanovení § 82 živn. řádu, nelze tomu rozumět jinak, než že, stalo-li se propuštění z důvodů v § 82 živ. řádu. vytčených, není závodní výbor povolán zkoumati důvodnost propuštění a předkládati věc rozhodčí komisi, a že rozhodčí komise není vůbec příslušná, by v takovém případě rozhodovala.

Odvolací soud uvedl však dále, že nálezh rozhodčí komise přes to musí býti pro soud závazný a že jej soud nemůže přezkoumati, protože činnosti rozhodčí komise, nebyla-li k rozhodování příslušnou, nelze u soudu vůbec odporovati. V této příčině neujasní si odvolací soud přesně a správně, o jakou otázku tu jde. V rozhodnutí čis. 6379 sb. n. s. bylo vyloženo, že není tu případu podle § 105 ústavní listiny a § 1 zákona čis. 217/25 sb. z. a n., nebyla-li rozhodčí komise příslušnou rozhodovati, z čehož plyne pro souzený případ, že by se žalovaný nemohl pořadem práva domáhati uznání bezúčinnosti nálezu rozhodčí komise. Ale zde nejde vůbec o odpor žalovaného proti nálezu rozhodčí komise pořadem práva, nýbrž věc se má tak, že žalobce opírá svůj žalobní nárok o nálezh rozhodčí komise, která nebyla příslušnou rozhodovati, kdežto žalovaný se brání proti tomuto žalobnímu nároku, nedomáhaje se soudního výroku, že nálezh jest bezúčinným. Soudu náleží proto zkoumati, než o věci rozhodne, zda jest zmíněný nálezh, jímž se žalobce dokládá, náležitým právním podkladem žalobního nároku, a musí si tudíž především rozřešiti předurčující otázku, zda byl nálezh ten vydán úřadem podle zákona k tomu příslušným. Uznal-li odvolací soud právem, že rozhodčí komise nebyla příslušnou rozhodovati o věci na ni vznesené, není jejím nálezhem vázán a nemůže o něj opíratí své rozhodnutí. Na tom nic nemění okolnost, že žalovaný, když nebylo v řízení před rozhodčí komisí vyhověno jeho námitce nepřislušnosti rozhodčí komise, nepoužil proti jejímu nálezu opravných prostředků. Poněvadž zrušení rozsudku prvního soudu a vrácení věci do první stolice

k dalšímu jednání a rozhodnutí bylo vysloveno odvolacím soudem jen na základě jeho mylného právního názoru o závaznosti nálezu vydaného nepřislušnou rozhodčí komisí, bylo důvodnému rekursu vyhověti a usnésti se, jak se stalo.

Čís. 10070.

Dávka z majetku a z přírůstku na majetku (zákon ze dne 8. dubna 1920, čís. 309 sb. z. a n.).

Není třeba, by berní úřad prokázal, kolik činí celá vyměřená dávka, stačí doklady o tom, kolik vypadá z dávky na vydraženou nemovitost a kolik činí její čistá hodnota ke dni 1. března 1919.

Platnost a trvání zákonného zástavního práva pro dávku z majetku nepředpokládá, že proti vlastníku hypoteky bylo věcné ručení již uplatněno platební výzvou ve smyslu prováděcího nařízení ze dne 27. července 1920, čís. 463 sb. z. a n.

Exekuční soud, vyřizuje odpor proti přikázání dávky z majetku, může rozhodnouti též právní otázku, zda placením nastal zánik pohledávky na dávce z majetku, je-li skutkový podklad zcela nesporný; není-li tomu tak, jest poukázati odpor na pořad správní.

(Rozh. ze dne 3. července 1930, R I 390/30).

Rozvrhuje nejvyšší podání za exekučně vydraženou nemovitost přikázal soud první stolice v přednostním pořadí na dávku z majetku a z přírůstku na majetku 431.023 Kč. Odporu knihovnických věřitelů proti tomuto přikázání soud první stolice nevyhověl z těchto důvodů: Věřitelé podali odpor proti přikázání dávky z majetku a z přírůstku na majetku ve výsadním pořadí a proti její výši, uvádějíce, že dávka není náležitě doložena, že požívá výsadního práva zástavního jen do 30%, že na celou dávku bylo již uplaceno Kč 3,050.414-78, což se mělo rozvrhnouti a na což nebyl vzat zřetel, a že nebyl vzat zřetel na bonifikaci pro předčasné placení a posléze, že nebylo uplatněno věcné ručení. Avšak výkazem III dlužné dávky z majetku ze dne 12. listopadu 1928 připojeným k přihlášce berního úřadu ze dne 12. listopadu 1928 přihlášky pol. 160/27 a přípisem berní správy ze dne 16. října 1928 jest přikázána pohledávka i co do důvodu i co do výše dostatečně doložena a nepadá na váhu, co bylo až dosud na celkovou dávku uplaceno, a proto bylo odpor v tomto směru odmítnouti. Rekursní soud nepřikázal dávku z majetku a z přírůstku na majetku v přednostním pořadí. Důvody: Banka L. společně s bankou P. podala při rozvrhovém roku odpor proti přihlášené dávce z majetku a z přírůstku na majetku z důvodů uvedených v protokolu o jednání při rozvrhovém roku, zejména také z toho důvodu, že nebylo prokázáno věcné ručení dlužníků a že přihláška jest nejasná a nedoložená, zejména v tom směru, že není prokázáno, že splátky na dávku z majetku byly na jednotlivé objekty, zejména také na vydražený pivovar, rovnoměrně rozděleny. Prvý soud při-